

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget består af tre forslag:

1. Regeringen skal pålægges at fremsætte lovforslag, der sikrer ældre, der er fyldt 65 år, førtidspensionister, efterlønsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere ret til to årlige vederlagsfrie tandeftersyn samt vederlagsfri tandpleje og tandbehandling.
2. Regeringen skal pålægges at fremsætte lovforslag, der sikrer alle borgere vederlagsfri paradentosebehandling, herunder vederlagsfri behandling til forebyggelse af paradentose.
3. Regeringen skal pålægges at fremlægge en model for, hvordan alle borgere kan sikres ret til vederlagsfrit forebyggende tandeftersyn samt vederlagsfri tandpleje og tandbehandling over en 5-årig henholdsvis 10-årig periode.

Alle tre initiativer skal iværksættes inden udgangen af 2006.

Enhedslistens mere langsigtede målsætning er, at alle borgere sikres ret til vederlagsfri forebyggende tandpleje og vederlagsfri tandbehandling, jf. beslutningsforslagets punkt 3.

Enhedslisten er imidlertid af den opfattelse, at der er områder, hvor det er påkrævet med indførelse af vederlagsfri tandbehandling m.v. meget hurtigt, jf. beslutningsforslagets punkt 1 og 2.

Nedenfor gennemgås de tre foreslåede initiativer og baggrunden herfor.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1: vederlagsfri tandpleje og tandbehandling til visse befolkningsgrupper

Enhedslisten har som mål at etablere gratis tandpleje og gratis tandbehandling til alle borgere i Danmark. Enhedslisten finder det paradoksalt, at sygdom i munden anses som et privat problem, medens sygdom på f.eks. læberne anses som et samfundsproblem. Hvorfor skal man betale for at kunne tygge sin mad, for at være fri for tandsmerter og for at være fri for psykiske

gener på grund af grimme tænder, når det er gratis at få sat et brækket ben sammen?

Ifølge Enhedslisten burde alle borgere have ret til vederlagsfri behandling af deres tandsæt, ganske som alle borgere har ret til vederlagsfri behandling, når det drejer sig om legemsdele uden for mundhulen.

Enhedslisten finder ikke, at der er nogen sundhedsmæssig, social eller samfundsøkonomisk begrundelse for at bevare den forskelsbehandling, der ligger i, at tandpleje og mundhulesygdomme anses for et privat anliggende for voksne – tværtimod.

Enhedslisten lægger megen vægt på den forebyggende og sundhedsfremmende indsats, og en forebyggende og vederlagsfri tandpleje er vigtig og effektiv med hensyn til at forbedre den samlede tandsundhed. Dertil kommer, at en forebyggende indsats ikke blot vil være til gavn og glæde for den enkelte borger, men også for samfundet som helhed.

Erfaringerne fra de områder, hvor der er eller har været vederlagsfri tandpleje viser også, hvor markant en forskel en sådan forebyggende og sundhedsfremmende indsats gør.

Enhedslisten skal navnlig fremhæve den kommunale tandpleje for børn og unge, hvor tandsundheden er forbedret væsentligt som følge af den systematiske forebyggende og sundhedsfremmende indsats, jf. bl.a. artiklen »Forebyggelses- og sundhedsarbejdet i den kommunale tandpleje i Danmark« af Poul Erik Petersen og Ana Maria Torres, Tandlægernes Nye Tidsskrift, 1995, nr. 3, side 76-84.

Også forsøgsordningerne med kommunal tandpleje for pensionister og kontanthjælpsmodtagere i Ballerup Kommune og Herlev Kommune er værd at fremhæve, når man taler om betydningen af vederlagsfri forebyggende tandpleje og tandbehandling. Disse forsøgsordninger har vist, at store grupper af kontanthjælpsmodtagere og pensionister alene af økonomiske grunde har haft et efterslæb i tandpleje i forhold til andre samfundsgrupper, og at mange på den baggrund har været udsat for »radikal« tandbehandling i form af tandudtrækninger, jf. bl.a. artiklen »Effektvaluering